

> Raadsvoorstel / Besluitvormend**Raadsvergadering van:** 17 maart 2011**Datum:** 4 maart 2011**Onderwerp:**

Naar een Cultuurfonds: stap 1 nieuwe percentageregeling beeldende kunst en vormgeving

Voorstel:

De volgende verordeningen vaststellen:

- Verordening percentageregeling voor beeldende kunst en vormgeving gemeente Assen;
- Verordening tot wijziging van de verordening regelende samenstelling, doel, taak en werkwijze gemeentelijke welstandscommissie, begeleidingscommissie binnenstad Assen, monumentencommissie en commissie verwerking beeldende kunst.

Algemene toelichting / Variant:

Een van de ambities uit het collegeprogramma is de oprichting van een nieuw Cultuurfonds gericht op het stimuleren van het cultureel klimaat in de stad, op actieve participatie en op kwaliteit en innovatie. In dat verband zou ook de percentageregeling beeldende kunst worden geëvalueerd. Deze voorstellen gaan over een vernieuwde percentageregeling beeldende kunst en vormgeving als eerste stap naar de instelling van een Cultuurfonds.

De voorstellen houden daarbij rekening met de conclusies van de evaluatie van de huidige regeling (bijlage 1).

Ook het vastgestelde Cultuurpalet - de cultuurnota voor de periode 2008-2012 - spreekt van meer inzet op beeldende kunst. Dit door de bestaande percentageregeling te moderniseren en creatief toe te passen, de rol van de commissie beeldende kunst daarin mee te nemen en aan te scherpen en evenals de (nieuwe) positie van het CBK Drenthe voor Assen.

Het CBK Drenthe is in het cultureel kwartier één van de deelnemende instellingen. In het verlengde daarvan is de vraag aan de orde hoe de positie van het CBK voor Assen het beste kan worden ingevuld. Daarbij speelt de veranderinge BKV-geldstroom een rol.

Ook de bezuinigingen spelen mee. Eén van de bezuinigingsvoorstellen uit de vorige bestuursperiode voorziet in een bezuiniging op de personeelskosten (uren beleidsadviseur beeldende kunst). Realisatie daarvan is mogelijk door het CBK de secretarisfunctie van de commissie te laten uitvoeren en de kosten daarvan te dekken uit de percentageregelingsbudgetten.

Met bovenstaande in het achterhoofd zijn gesprekken gevoerd met het CBK en de adviescommissie beeldende kunst die geresulteerd hebben in voorstellen voor een andere invulling van de percentageregeling met de daarbij behorende werkwijze.

Wat is het beeld dat naar voren komt uit de evaluatie van de praktijk van de afgelopen jaren?

- De regeling is nooit consequent toegepast: de laatste jaren is dat beter dan in het verleden.
- Ook al is "het grotere geheel" in beeld, doordat de toepassing is gekoppeld aan een concreet bouwwerk en locatie levert het geheel een betrekkelijk willekeurig totaalbeeld op.
- Er is sprake van een aantal mooie, maar op zichzelf staande resultaten.
- Het samenspel met de direct betrokkenen of inwoners vraagt specifieke aandacht: het gaat niet altijd probleemloos.
- Van de expertise van het CBK is in het verleden nauwelijks gebruik gemaakt.

Wat leveren de voorstellen op?

- Een meer gerichte inzet en een andere opzet van de percentageregeling.
- Het instellen van een fonds, dat vooralsnog gevoed wordt met de bedragen uit de toepassing van de vernieuwde percentageregeling en in brede zin gebruikt wordt voor projecten op het gebied van beeldende kunst en vormgeving.
- Het combineren van de expertise van het CBK en de adviescommissie BKV.
- De voeding van het fonds wordt geregeld vanuit de desbetreffende daarvoor in aanmerking komende projecten (zie bijlage 2).
- Het realiseren van beeldende kunstprojecten wordt gerelateerd aan de gemeentelijke opgave (Structuurvisie, FlorijnAs, Culturele As) en geconcretiseerd door een op te stellen masterplan.
- Een bredere reikwijdte van het fonds.

Wat betekent dat?

- Het instellen van een "fonds" (bestemmingsreserve) beeldende kunst en vormgeving als voorloper op het in te

stellen Cultuurfonds: in plaats van per project een bedrag af te zonderen en zo losstaande opdrachten te realiseren worden de bedragen in een bestemmingsreserve gestort van waaruit de opdrachten en de organisatiekosten worden betaald; het maakt bovendien cofinanciering mogelijk - daarvoor is een wijziging van de percentageregeling nodig (zie bijlage 3). Daarbij baseren we ons mede op de VNG-modelverordening in deze.

- De reikwijdte van het fonds wordt breder: gelden uit het fonds kunnen ook worden ingezet voor toegepaste kunst, voor de activiteiten er omheen en er naartoe, voor cross-overs naar av-media en theater, voor multimedialprojecten.
- Opdrachten worden gebaseerd op een meerjaren(master)plan. Het plan geeft richting en legitimeert tegelijkertijd de middeleninzet. Het meerjaren(master)plan zorgt voor het inhoudelijke kader voor de middeleninzet vanuit het fonds. Het plan levert een integraal en samenhangend beeld op hoe beeldende kunst gerichter en met een bredere toepassing ingezet kan worden voor een bepaalde periode in de stad. Als bij de totstandkoming van dit plan (regie gemeente) externe expertise (commissie BKV, CBK) en stakeholders (bijv. Drents Museum, woningcorporaties c.a.) wordt betrokken dan levert dat ook nieuwe energie en inspiratie op en zorgt het voor maatschappelijk draagvlak. In de Structuurvisie is het maken van een masterplan beeldende kunst in de openbare ruimte als één van de uitwerkingsopdrachten opgenomen. Het voorstel is om het masterplan voor deze bestuursperiode te focussen op de invulling van de Culturele As (de verbindingszone tussen Erfgoedkwartier en de Nieuwe Kolk en op delen van de FlorijnAs (Havenkade c.a.) om zo die majeure ontwikkelingen van een extra impuls te voorzien. Het masterplan geeft het inhoudelijke kader met een planning hoe en waar de middelen worden ingezet.
- Het fonds is in feite zo één van de voorlopers van het in te stellen Cultuurfonds: de projecten zoals ze door de adviescommissie BKV worden uitgevoerd vormen straks een onderdeel van de projecten die vanuit het Cultuurfonds worden gestimuleerd. Een voorstel voor het Cultuurfonds is in voorbereiding.
- De regeling wordt uitgevoerd door de (onafhankelijke) adviescommissie BKV samen met het CBK (die de secretarisfunctie vervult) - daarvoor is een wijziging van de commissieverordening nodig (zie bijlage 4). Als het Cultuurfonds straks ook met een adviescommissie gaat werken zal de adviescommissie BKV als een subcommissie kunnen gaan fungeren.
- De beleidsmedewerker cultuur (O&S) vervult de accountfunctie vanuit en binnen de gemeente: zowel naar de commissie en het CBK toe als naar de interne afdelingen (voeding van het fonds vanuit de projecten).

Per saldo dragen de voorstellen zo bij aan de gestelde ambities: inspiratie, reuring, een kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte en leefomgeving, een betere beeldkwaliteit, een versterking van het vestigingsklimaat, economische uitstraling en het imago van Assen.

En door het CBK de secretarisfunctie te laten invullen wordt de positie van het CBK verstevigd en wordt de eigen expertise van het CBK benut en gekoppeld aan die van de adviescommissie.

Het voordeel van het werken met een fonds is ook dat er meer gestructureerd (en minder projectgestuurd) gewerkt kan worden en dat er beter gestuurd kan worden op planning in de tijd en op werklast (het aantal opdrachten in een bepaalde periode).

Een belangrijke inhoudelijke randvoorwaarde voor een optimale inzet van de middelen in deze nieuwe opzet is het masterplan.

De eerste stap vanuit de nieuwe situatie (fonds, commissie en CBK) is het opstellen daarvan met voor deze bestuursperiode de focus op de binnenstad (de invulling van de Culturele As) en onderdelen van de FlorijnAs (Havenkade c.a.).

Het beleggen van de secretarisfunctie bij het CBK betekent niet dat er van de kant van de gemeentelijke organisatie geen werkzaamheden meer zouden zijn. Een aantal werkzaamheden blijven bij de gemeente: het opdrachtgeverschap annex het nemen van de definitieve besluiten, het beheer van het fonds, de accountfunctie, de bestuurlijke advisering, het aanvragen en verlenen van de benodigde vergunningen.

Het toepassingsgebied van de regeling blijft wat betreft de voeding onveranderd: voeding vindt plaats vanuit de projectbudgetten van toevoegingen aan de openbare ruimte t.w. gemeentelijke gebouwen incl. scholen (nieuw- en verbouw), niet-gemeentelijke gebouwen waarbij de gemeente in de stichtingskosten participeert, bruggen, tunnels, viaducten, kadevoorzieningen, groen-, sport- en recreatievoorzieningen.

Wat betreft de voeding vanuit de projecten van de FlorijnAs moet worden bewaakt dat het gebruik van die gelden

een relatie houdt met de FlorijnAs. Dit om problemen in relatie tot rechtmatigheid te voorkomen. Het beoogde masterplan en de daaruit voortvloeiende opdrachten zal hierin voorzien.

Financiële toelichting:

Het instellen van een fonds met een daaraan verbonden beeld hoe deze gelden ingezet gaan worden, maakt cofinanciering door andere partners mogelijk en aantrekkelijk.

De nieuwe regeling houdt in het creëren van een bestemmingsreserve - nader te noemen: fonds beeldende kunst en vormgeving openbare ruimte. De voeding ervan wordt gerealiseerd door het storten van een afgesproken percentage uit de eerdergenoemde projectbudgetten in het fonds. Elders wordt de voeding ook wel geregeld via een jaarlijkse bijdrage vanuit de grondexploitatie/het Grondbedrijf. Hier wordt voorgesteld om vooralsnog vast te houden aan de relatie met het investeringsvolume van de concrete toevoegingen aan de openbare ruimte in een bepaalde periode.

De voeding van het fonds is afhankelijk van het aantal projecten en de omvang ervan en kan dus in meer of minder middelen resulteren. Over de afgelopen vier jaar was in totaal een bedrag van plm. € 1 miljoen beschikbaar. Er is een inschatting gemaakt op basis van de door de diensten aangeleverde informatie van de omvang van de investeringsvolumes voor de komende vier jaar. Voor de komende vier jaar is de omvang geschat op een bedrag van tenminste € 1 miljoen (zie bijlage 2).

Per jaar of voor een vooraf bepaalde periode kunnen wij binnen het fonds (en t.z.t. het Cultuurfonds) een financieel plafond afspreken voor de toepassing op het gebied van beeldende kunst en vormgeving. Gebaseerd op de huidige praktijk is een bedrag van max. € 250.000 per jaar een reëel werkbudget. Mocht er op een bepaald moment meer voeding voorhanden zijn, is het voorstel die bedragen te gebruiken als voeding voor het in te stellen Cultuurfonds.

Op basis van de ingeschatte investeringsvolumes voor de komende jaren is het niet helemaal zeker of het geopteerde jaarlijkse bedrag in de gewenste omvang beschikbaar komt. Budgetten staan onder druk, waardoor niet altijd rekening gehouden is met de toepassing van de percentageregeling. De inzet vanuit de FlorijnAs is als volgt: ga uit van een afspraak voor de totale FlorijnAs-periode. Op basis van de regeling en gerekend over de hele planperiode zou dat een bedrag van € 742.871 betekenen (zie bijlage 2). Vanwege de financiële risico's (rechtmatigheid en inverdiendaakstelling) wordt dit bedrag geoormerkt voor toepassing in het FlorijnAs-gebied. Het op te stellen masterplan legt dit vast en werkt dit verder uit.

De eerder afgesproken bezuinigingstaakstelling wordt gerealiseerd door de kosten van het CBK resp. de adviescommissie ten laste te brengen van het fonds (min. € 35.000 p.j.).

De totale kosten van commissie en CBK bedragen jaarlijks plm. € 12.500 resp. € 32.500.

Uitvoering en planning:

Realisatie: na besluitvorming door uw raad.

Bijlagen voor raadsleden:

Bijlage 1 : Evaluatie percentageregeling beeldende kunst en vormgeving.

Bijlage 2 : Inschatting investeringsvolumes voor de komende vier jaar resp. voeding voor het fonds beeldende kunst en vormgeving.

Bijlage 3 : Voorstel gewijzigde percentageregeling voor beeldende kunst en vormgeving.

Bijlage 4 : Voorstel tot wijziging van de verordening regelende de samenstelling, doel, taak en werkwijze (...) commissie beeldende kunst.

Het college van burgemeester en wethouders van Assen,

de burgemeester,
K.S. Heldoorn.

de secretaris,
mw. I.A.A. Oostmeijer-Oosting.

Besluitvorming raad:

De raad van de gemeente Assen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 maart 2011;

b e s l u i t :

de volgende verordeningen vaststellen:

1. Verordening percentageregeling voor beeldende kunst en vormgeving gemeente Assen;
2. Verordening tot wijziging van de verordening regelende samenstelling, doel, taak en werkwijze gemeentelijke welstandscommissie, begeleidingscommissie binnenstad Assen, monumentencommissie en commissie verwerking beeldende kunst.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 17 maart 2011.

De raad voornoemd,

, voorzitter

, griffier